Code No. 4911

Roll No. .... *SET : A*

D. El. Ed. 1st Year (Fresh) Exam., July - 2019

Proficiency in Punjabi Language

पंजाबी भाषा में प्रवीणता

(Course Code : DE-110)

[New Curriculum]

(Only for Fresh Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours]	*[Max. Marks : 35*
समय : 2 घण्टे]	*[अधिकतम अंक : 35*

सामान्य निर्देश :

*(i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ **7** तथा प्रश्न **21** हैं।*

*(ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये **कोड नम्बर** तथा **सेट** को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।*

(iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।

(iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।

(v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।

(vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें।

(vii) कृपया प्रश्नों का उत्तर देने से पूर्व सुनिश्चित कर लें कि प्रश्न-पत्र पूर्ण व सही है, ***परीक्षा के उपरान्त इस सम्बन्ध में कोई दावा स्वीकार नहीं किया जायेगा।***

(viii) ***सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।***

(ix) ***3*** *अंक के प्रत्येक प्रश्न का उत्तर लगभग* ***50*** *शब्दों में तथा* ***5*** *अंक के प्रश्न का उत्तर लगभग* ***75*** *शब्दों में दीजिए।*

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਬਿੰਦੀ ਉਹ ਅਨੁਨਾਸਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ : 1

(ੳ) ਮੂੰਹ ਤੇ ਕੰਠ ਰਾਹੀਂ

(ਅ) ਨੱਕ ਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਰਾਹੀਂ

(ੲ) ਮੂੰਹ ਤੇ ਕਾਂ ਰਾਹੀਂ

(ਸ) ਮੂੰਹ ਤੇ ਨੱਕ ਦੋਹਾਂ ਰਾਹੀਂ

2. ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਣਮਾਲਾ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਅੱਖਰ ਹਨ : 1

(ੳ) ਪੈਂਤੀ (ਅ) ਉਨੱਤੀ

(ੲ) ਚਾਲੀ (ਸ) ਇਕਤਾਲੀ

3. ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਿੱਚ ਪੈਰ-ਅੱਖਰ ਹਨ : 1

(ੳ) ਹ ਅਤੇ ਰ

(ਅ) ਰ ਅਤੇ ਵ

(ੲ) ਲ ਅਤੇ ਵ

(ਸ) ਹ, ਰ ਅਤੇ ਵ

4. 'ਲਗਾਖਰ' ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : 1

(ੳ) ਜਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ

(ਅ) ਜਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲਗਦਾ ਹੈ

(ੲ) ਜਿਹੜਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮੁਕਤਾ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਲਗਦਾ ਹੈ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

5. ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸੁਣਨ ਕੌਸ਼ਲ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ? 3

6. ਮੌਖਿਕ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਕੌਸ਼ਲ (speaking skill) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਅੰਗ ਹਨ : 1

(ੳ) ਦੋ　　(ਅ) ਤਿੰਨ

(ੲ) ਚਾਰ　　(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

8. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚੱ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸ੍ਵਰ ਧੁਨੀਆਂ ਹਨ : 1

(ੳ) ਤਿੰਨ

(ਅ) ਨੌਂ

(ੲ) ਦਸ

(ਸ) ਗਿਆਰਾਂ

9. ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3

10. ਉਚਾਰਣ ਸਥਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰੋ ਪੜਨਾਂਵ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 5

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. ਸੇਖ ਫ਼ਰੀਦ ਕਿਹੜੇ ਪੜਾਅ ਦਾ ਸੂਫੀ ਕਵੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਪਹਿਲੇ (ਅ) ਦੂਸਰੇ

(ੲ) ਤੀਸਰੇ (ਸ) ਚੌਥੇ

12. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ : 1

(ੳ) 1460 (ਅ) 1465

(ੲ) 1469 (ਸ) 1479

13. 'ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ' ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ : 1

(ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ

(ਅ) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ

(ੲ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ

(ਸ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

14. ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਵੀ ਹੈ : 1

(ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ਸ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ

15. ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ : 1

(ੳ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੂੰ

(ਅ) ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ

(ੲ) ਅਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ

(ਸ) ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ

16. ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਰਚਨਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੁੱਖ ਭੇਦ ਹਨ : 1

(ੳ) ਇਕ (ਅ) ਦੋ

(ੲ) ਤਿੱਨ (ਸ) ਚਾਰ

18. ਰਚਨਾ ਕਿਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ : 1

(ੳ) ਕੰਪੋਜੀਸ਼ਨ (composition)

(ਅ) ਪਰੋਜ਼ (prose)

(ੲ) ਪੋਇਟਰੀ (poetry)

(ਸ) ਥੀਮ (theme)

19. ਲਿਖਤ ਰਚਨਾ ਮੌਖਿਕ ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਕਥਨ ਹੈ : 1

(ੳ) ਬੇਕਨ ਦਾ

(ਅ) ਪਲੇਟੋ ਦਾ

(ੲ) ਅਰਸਤੂ ਦਾ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

20. ਨਿਬੰਧ ਦਾ ਸ਼ਬਦੀ ਅਰਥ ਹੈ : 1

(ੳ) ਬੰਨ੍ਹਣਾ

(ਅ) ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣਾ

(ੲ) ਕਾਵਿਕ ਰੰਗ ਦੇਣਾ

(ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

21. ਰਚਨਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਚੰਗੀ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। 3